

VGP Denmark ApS
Kristoffer Stimpel

Dispensation til arkæologisk forundersøgelse indenfor fortidsmindebeskyttelseslinje

Greve kommune giver hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens §18¹ (fortidsmindebeskyttelseslinjen) til at udføre arkæologisk forundersøgelse på Greve Main 27, 2670 Greve (se figur 1).

Berørt matrikel

- Dele af matr.nr. 20bi Greve By, Greve

Afgørelse

Greve kommune giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens §18, stk. 1 jf. §65 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1392 af oktober 2022 om naturbeskyttelse. Dispensationen gives efter naturbeskyttelseslovens §65, stk. 2, idet der dispenseres fra lovens §18. Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. En klage har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år som beskrevet i naturbeskyttelseslovens §66, stk. 2.

Baggrundsmateriale

Følgende materiale har dannet baggrund for Greve kommunes behandling af sagen

- Afgørelse fra Slots- og Kulturstyrelsen 21-05-2024.
- Ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 fremsendt den 24-06-2024.

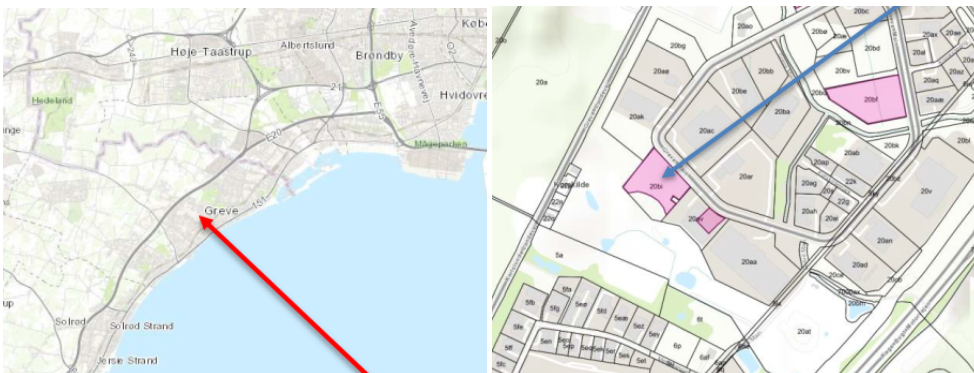
Dispensationen gives på følgende vilkår:

- De 9 søgerender udformes og placeres som ansøgt.
- De 9 søgerender samlet afdækker maksimalt 20 % af de 12.000 m².

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28/06/2024 om naturbeskyttelse.

- Museum Sydøstdanmark og Greve kommune orienteres senest 2 uger inden arbejderne påbegyndes. Museum Sydøstdanmark på museerne@museerne.dk på Greve Kommune på natmil@greve.dk.
- Ethvert arbejde knyttet til projektet skal foretages med særlig agtpågivenhed og under størst mulige hensyn til det fredede fortidsminde, også selv om dette måtte betyde en mere tidskrævende eller omkostningstung arbejdsgang. I fald det er nødvendigt, skal der udlægges køreplader el.lign. for at sikre, at der ikke anrettes skader på de historiske strukturer og konstruktioner.
- Faste konstruktioner tilhørende fortidsmindet - må ikke beskadiges, fjernes eller gennembrydes uden særlig godkendelse fra Slots- og Kulturstyrelsen.
- I fald der anrettes skade (herunder slid- og trykskader) på fortidsmindet, skal dette straks meddeles Slots- og Kulturstyrelsens fortidsminde-kontor og retablering aftales.

Denne dispensation omhandler udelukkende den arkæologiske forundersøgelse. Andre aktiviteter herunder eventuelt byggeri på området vil kræve en selvstændig dispensation.

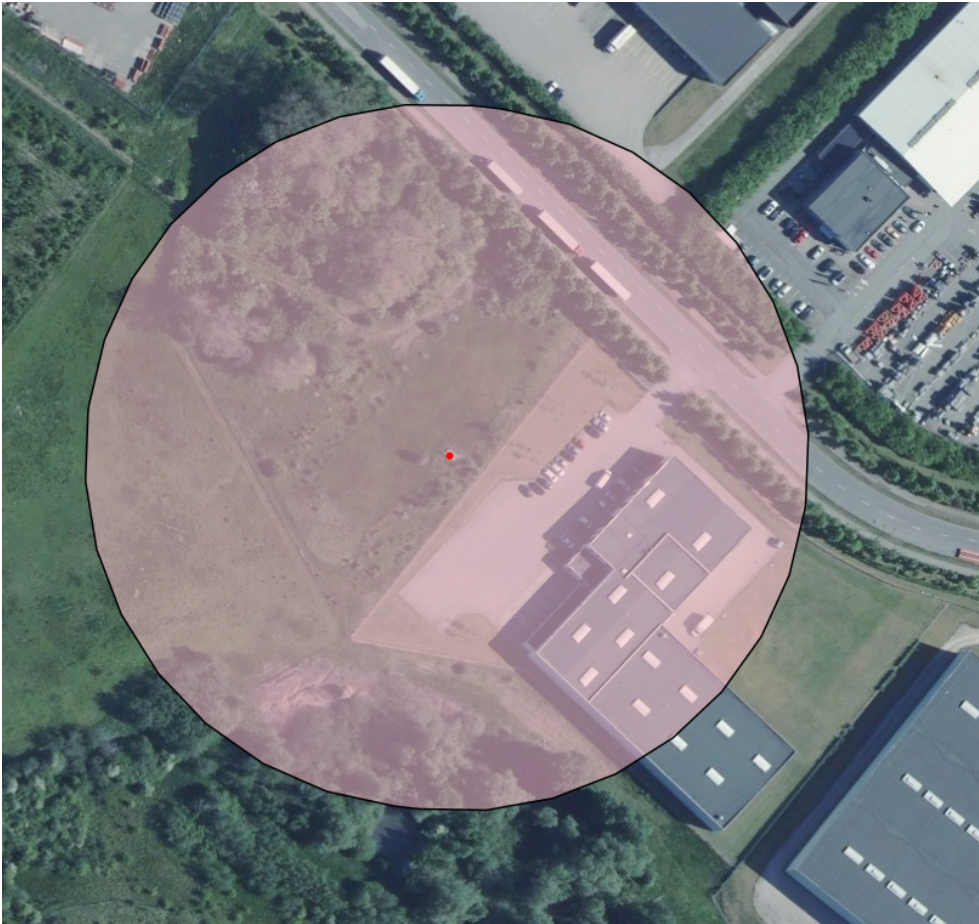

Figur 1 På billedet til venstre ses omtrentlig placering af området der skal forundersøges. På billedet til højre, viser den blå pil, matrikel 20bi hvor et delareal på 12.000 m² skal forundersøges, da det potentielt skal bebygges.

Baggrund

VGP Danmark ApS har på vegne af byherre ansøgt Greve kommune om dispensation til at udføre arkæologiske forundersøgelser på ejendommen, da man ønsker at opføre ca. 12.000 m² erhvervsjendom på matriklen.

Størstedelen af matriklen ligger indenfor 100 m af et beskyttet fortidsminde, og ligger derfor indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen (se figur 2). Det beskyttede fortidsminde ligger på nabomatriklen med matrikel nr. 20bh, Greve By, Greve. Fortidsmindet er et forsvarsanlæg dateret til 1915-1918, med fredningsnummer 332844 og med Sted- og lokalitets nr.: 020501-33.

Figur 2. Fortidsmindet (rød prik markerer omtrentlig midten af fortidsmindet) og fortidsmindebekyttelseslinje.

Kroppedal Museum har i 2015 besøgt fortidsmindet, og beskriver det sådan (kilde: kulturarv.dk):

Landevej Øst Galleri er et af grundplan rektangulært, delvis nedgravet og tidligere jorddækket, betonstøbt flankeringsgalleri. Galleriet udgøres af ét rum, ca. 7,1 m langt og 1,85 m bredt i udvendigt mål. Facaden i SSV er forsynet med otte skytsåbninger, indgangen er placeret i VNV. Bygværket er velbevaret på nær bagvæggen i NNØ, der stedvis fremstår som betonbrokker, der hænger i armeringsjernet. Af jordkappen er kun en smule bevaret på toppen af bygværkets SØ-del. Flankeringsgalleriet ligger som en kratbevokset "ø" i et grønt anlæg i et industriområde. Galleriet er en del af Tunestillingen.

Figur 3. Billeder taget på museal besigtigelse i 2015. Man kan ikke se fortidsmindet grundet træer.

Forundersøgelsen på matrikel 20bi skal undersøge, om der er bevaret yderligere dele af fæstningsværket på denne matrikel og/eller eventuelt andre fortidsminder. Undersøgelsen bliver foretaget af Museum Sydøstdanmark.

Forundersøgelsen består af etablering af 9 søgerender med en bredde på ca. 2 meter, der tilsammen udgør 20 % af undersøgelsesarealet på 12.000 m², som er den del af ejendommen, der ønskes udstykket til erhvervsbyggeri. Se figur 4 for en oversigt over undersøgelsesområdet og placering af søgerender. Anlægsarbejdet forbundet med eventuel etablering af erhvervsbyggeri, vil ødelægge eventuelle fortidsminder, der befinder sig i det undersøgte område.

Undersøgelsen vil indebære en foreløbig registrering af de eventuelle fortidsminder, som fremkommer. Hvis der ved forundersøgelsen fremkommer fortidsminder, som museet vurderer, kan være væsentlige, fremsender museet et budget for en egentlig arkæologisk undersøgelse til godkendelse i Slots- og Kulturstyrelsen. Styrelsen vil herefter træffe afgørelse om, i hvilket omfang der er tale om væsentlige fortidsminder, samt i hvilket omfang der for bygherres regning skal udføres en egentlig arkæologisk undersøgelse, inden disse kan fjernes.

Museum Sydøstdanmark beskriver, at den arkæologiske forundersøgelse skal være med til at sikre et godt samarbejde mellem bygherre, interessenter og museet ved at skabe klarhed over hvilke arkæologiske undersøgelser, der potentielt skal udføres. Dermed kan eventuelle påkrævede undersøgelser inkorporeres tidligt i planlægningsprocessen og standsning af anlægsarbejderne med tilhørende fordyrede anlægsomkostninger kan undgås.

Forud for dispensationsansøgningen, har Museum Sydøstdanmark anmodet Slots- og Kulturstyrelsen om at træffe afgørelse (truffet 21-05-2024) om gennemførelse af en større arkæologisk forundersøgelse på lokaliteten samt budgettet til dette. Styrelsen har på baggrund af museets faglige argumentation, kendskab til lokale og regionale forhold og budgetudkast vurderet, at der er grundlag for at gennemføre en større arkæologisk forundersøgelse, betalt af bygherre.

Ved Slots- og kulturstyrelsens vurdering, er der særligt lagt vægt på:

- At det skal undersøges, om der er væsentlige fortidsminder i projektområdet for at afklare, om en egentlig arkæologisk undersøgelse er nødvendig.
- At projektområdet topografisk set er beliggende i et relativt plant morænelandskab ud til strandengen ved Køge bugt. Dele af området har henligget som lidt lavereliggende vådområder eller engarealer. Ca. midt på arealet har ligget en mindre ejendom, som er sløjftet engang mellem 1955 og 1999. Museets erfaringer fra tidligere undersøgelser viser, at bygninger fra denne periode typisk er anlagt på syld, og derfor ikke påvirker bevaringsgraden af fortidsminder væsentligt. Det vurderes sandsynligt at der vil være fund på arealet.
- Fortidsminde: Projektområdet støder op til et fredet, betonstøbt, såkaldt flankeringsgalleri, der var en del af Tunestillingen – en befæstet linje fra Køge Bugt til Roskilde, anlagt 1915-1918. Store dele af projektområdet er således beliggende indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen afledt af det fredede fortidsminde. Desuden er projektområdet beliggende i et område, hvorfra der kendes fortidsminder bl.a. i form af bebyggelse fra yngre stenalder, jernalder og vikingetid, aktivitetsområder fra yngre bronzealder, løsfund fra vikingetid samt en overpløjet oldtids gravhøj.

Figur 4. Oversigtskort fra ansøgningen. Projektområdet hvor de 9 søgerender placeret udgør et areal på 12.000 m² af matriklen. Arealet er på oversigtskortet afgrænset med en buet sort linje. Nord for

linjen er markeret 9 søgerender gående fra nordøst mod sydvest. Søgerenderne udgør tilsammen 20 % af de 12.000 m². De beskyttede eng og mose arealer mod syd berøres ikke af projektet.

Naturbeskyttelseslovens §18 (fortidsmindebeskyttelseslinjer) og Museumsloven.

Det ansøgte ønskes udført indenfor en fortidsmindebeskyttelseslinje. Ifølge §18 stk. 1 i naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Fortidsmindebeskyttelseslinjen administreres af kommunen.

Ifølge vejledningen til bygge- og beskyttelseslinjerne i naturbeskyttelsesloven² omfatter forbuddet mod tilstandsændringer i §18, stk. 1 fysiske tilstandsændringer af både permanent og midlertidig karakter. Det skyldes, at selvom det forudsættes, at tilstandsændringen har en vis varig karakter, antages det i praksis, at forbuddet også omfatter midlertidige terrænændringer, fordi forbuddet mod terrænregulering også skal sikre de arkæologiske lag omkring fortidsmindet.

Der er efter museumslovens³ §29f fastlagt en bræmme på to meter rundt om fortidsmindet, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes, tilplantes eller bruges metaldetektorer. Museumsloven administreres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Begrundelse

Greve kommune har lagt vægt på, at der er tale om en midlertidig handling, som skal afdække om der findes mere af forsvarsanlægget i området, eller om der er andre væsentlige fortidsminder, hvor en egentlig arkæologiske undersøgelse kræves. Efter arbejdet er udført, tildækkes søgerenderne, og der er derfor ikke tale om en permanent ændring af landskabets tilstand. Projektet vil ikke medføre ændring af ind- eller udsyn til og fra fortidsmindet og vil dermed ikke forringe fortidsmindets værdi som landskabeligt element. Der kræves derfor stadig en dispensation til det ovenstående arbejde, trods at fortidsmindet i dag ikke fremstår synligt.

Da kommunen således vurderer, at projektet ikke vil påvirke landskabet væsentligt og at formålet med undersøgelserne dertil er at sikre eventuel kulturarv forud for en potentiel udbygning af ejendommen, vurderer kommunen, at der kan gives dispensation til det ansøgte.

² Vejledning om bygge- og beskyttelseslinjer naturbeskyttelseslovens §§16-19, Vejledning nr. 62, december 2022.

³ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014 af museumsloven.

Partshøring

Et udkast af dispensationen har været i partshøring hos ansøger. Ansøgers bemærkninger er indarbejdet i dispensationen.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

VGP Denmark Aps, kristoffer.stimpel@vgpparks.eu
Køge Museum, koegemuseum@museerne.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
DN Greve, DNGreve-Sager@dn.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsradet.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Dansk Ornitologisk forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk forening Greve, greve@dof.dk
Dansk Botanisk forening, oestkredsen@botaniskforening.dk
Greve Museum, museum@greve.dk

Klagevejledning

Du har mulighed for at klage over denne dispensation til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Hvis du ønsker at klage, skal klagen være indgivet inden **den 17. september 2024**.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Mit-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Greve Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Greve Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Adresse Greve Kommune
Rådhusholmen 10
DK-2670 Greve

Telefon 43 97 94 48
Hjemmeside www.greve.dk
Digital post www.borger.dk/post

Åbnings- og telefontider
www.greve.dk/kontakt

Tidsbestilling
www.greve.dk/tidsbestilling

E-mail natmil@greve.dk

Afdeling Miljø
Sag 24-005911

EAN 579 800 785 5758
Konto 4316 3191110226
CVR 44 02 39 11

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede

Ifølge Naturbeskyttelseslovens § 78 kan følgende klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af

- 1) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, og
- 2) de personer, organisationer m.v., der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2 og 5-7.

Stk. 3. Ved klage efter stk. 1, nr. 6 og 7, jf. stk. 2, nr. 2, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

Tilladelse efter anden lovgivning

Denne dispensation gælder kun for arkæologiske forundersøgelser indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen. Såfremt andre tilladelser er påkrævede, skal I også indhente dem.

Dette kunne eks. være dispensation til at fælde træer der er levesteder for flagermus (Bilag IV-arter), der står indenfor de søgerender der skal graves.

Med venlig hilsen

Pernille Fabricius Rosfort

Miljø